

Î N C H E I E R E

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc,

în cauza civilă la cererea înaintată de Irina Zaharova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii,

împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Irina Zaharova, fiind menținută hotărârea din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ț ă:

La 22 aprilie 2019, avocatul Nicolae Daniliuc, în interesele Irinei Zaharova, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, solicitând repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a indicat că, la 15 mai 2018, Irina Zaharova a depus o plângere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, împotriva unei ordonanțe de refuz în pornirea urmăririi penale, care, deși în temeiul art. 313 din Codul de procedură penală urma a fi examinată în termen de 10 zile, a fost examinată tocmai la data de 18 decembrie 2018, adică peste 21,5 termene legale stabilite.

Astfel, odată ce a fost încălcat dreptul reclamantei de a-i fi examinată plângerea în termenul prevăzut de lege, acesteia i-au fost cauzate daune morale.

În conformitate cu art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. 1, 6, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și libertăților Fundamentale, art. 1 Protocolului 1 la CEDO, art. 11, 14 din Codul civil și Legea nr.87/21/04.2011, reprezentantul reclamantei a solicitat constatarea faptului

încălcării dreptului Irinei Zaharova la judecarea în termenul legal al plângerii din 15 mai 2018 și încasarea din bugetul de stat în beneficiul ultimei a prejudiciului moral în mărime de 650000,00 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000,00 lei.

Prin hotărârea din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată înaintată de Irina Zaharova împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecare în termen rezonabil a plângerii, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Irina Zaharova, fiind menținută hotărârea din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând circumstanțele speței prin prisma criteriilor stabilite de CtEDO și pretențiile revendicate de către Irina Zaharova în cererea de apel, a conchis că acesteia nu i-a fost lezat dreptul la examinarea cauzei în termen rezonabil.

La 13 decembrie 2019, Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, a contestat cu recurs decizia din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar, s-au indicat argumente similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Astfel, recurentul a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 16 iulie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea Irinei Zaharova să fie admisă integral.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 29 octombrie 2019 și expediată participanților la proces la 27 noiembrie 2019 (f.d. 66), însă la materialele cauzei nu există înscrisuri care să probeze momentul recepționării acesteia de către părți. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 29 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 13 decembrie 2019, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Irina Zaharova, prin intermediul avocatului Nicolae Daniliuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Iurie Bejenaru